

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z Podgórze dnia 24. września. —

Dnia 21. b. m. odprawił się tu obrzęd poświęcenia nowego kościoła, wystawionego z hojności Najjaśniejszego Cesarza i Króla, Pana naszego najmiłkościwszego. Celebrował jks. Janikowski, dziekan kapituły tarnowskiej, w asystencji licznego duchowieństwa, w obec tysiąca ludu tak towarzyszącego, jak z okolicy na tę uroczystość zgromadzonego. Gdy kaznodzieja skrzęślił w treściwych wyrazach dobroczynność N. Pana, najlaskawszego kolatora nowego kościoła, pobożny lud wznosił gorące modły za długie i szczęśliwe panowanie Najj. Pana i pomyślność wszystkiej Najj. cesarskiej rodziny. Kościół ten piękny i okazały wystawiony został, śród różnych przeszkód, w dwóch latach.

— Z Wiednia. —

Najwyższem postanowieniem z d. 25. wrześ., wydanem do c. k. nadwornej nauk komisji, raczył N. Pan nadać najlaskawiej miejsce pierwszego astronoma przy obserwatoryjum astronomicznem di Brera w Medyolanie, drugiemu astronomowi przy témże obserwatoryjum, Franciszkowi Carlini.

Dnia 24. paźdz. wyjechał z tąd na powrót do Rzymu margrabia Hugo Piotr Špinola, kardynał, który długi czas był nuncyuszem papieżkim na c. k. Dworze Austryjackim.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Królestwo Polskie.

— Z Warszawy d. 24. października. —

O odbytych manewrach wojska ces. rossyjskiego, donosi gaz. niem. *Der Warschauer Correspondent*: „Dnia 19. b. m. zakończyło wojsko ces. ross. zwykłe coroczne manewra. Pogoda nie była zupełnie powabna, przecież zgromadziło się tak wiele ciekawych widzów, iż trudno ich liczbę wyrazić. Odkomenderowana dnia 10. t. m. aż do Łowicza przednia straż, którą jw. generał gubernator hrabia Witt oddał pod rozkazy generała porucznika Sulimy, (ponieważ załoga warszawska nie mogła tylko w części wystąpić) spotkała dnia 2. (14.)

koło Łowicza nadchodzący korpus generała jazdy barona Kreutz. Rozpoczęta polyczka trwała aż do wieczora; z wielką z obydwoch stron zaciętością i zręcznością, z jaką wykonywano wszystkie obroty, przednia straż odpartą została do Bolimowa. Dnia 3. (15.) obserwowaly się obadwa korpusy nad brzegami rzeki Rawka. Następującego dnia cofnął się generał-porucznik Sulima z Bolimowa do Szymanowa, przyczem jego tylna straż wstrzymała kilka natarczywych ataków, wykonanych przeciw niej przez przemagający korpus generała Kreutza; w skutek czego bronił następującego poćm dnia korpus generała Kreutz przejścia przez rzekę Pissia, nie daleko wsi Haski. Gdy od téj wsi aż do Błonia wiele znajdowało się gruntów zasianych, wstrzymano zatem spotkanie się, i przeciagniono drugiego dnia przez takowe bez walki; korpus warszawski ustawił się nakoniec pod Wołą, w pierwszej linii byłych polskich fortyfikacyi, gdy tymczasem korpus generała Kreutz obsadził Włochy, i ustawił się naprzeciw korpusowi warszawskiemu. W piątek d. 19. o godzinie 11tej przed południem uderzył korpus generała Kreutz na pierwszą linię, bronioną przez korpus warszawski. Jw. generał-gubernator hrabia Witt posłał tegoż dnia znaczne posiłki korpusowi warszawskiemu, i objął sam dowództwo nad nim. Walczono z wielką wytrwałością między Wołą i Czystem, i tylko po największych usiłowaniach udało się generałowi Kreutz swoją przemagającą siłą zająć Czyste i zdobyć Wołą. Tym sposobem zakończyły się obroty; wszystkie wojska weszły do Warszawy z muzyką, a jo. książę feldmarszałek okazał wszystkim dowódcom, generałom, oficerom i żołnierzom zadowolenie swoje z wielkiej dokładości, z jaką te obroty wykonywali.

Rossyja.

— Z Petersburga d. 10. paźdz. d. s. —

6. b. m. j. c. m. w. książę Michał w pożądanem zdrowiu wrócił do tutejszej stolicy z Moskwy.

Rozkazem dziennym cesarskim z d. 22. września b. m. wielki książę Michał mianowany szefem Narskiego pułku Huzarów, który obadł

ma się jego pułkiem nazywać; — przyjęci zostają do służby, do 3go okręgu żandarmów, następni oficerowie byłych wojsk polskich. Pułkownik Korytowski, kapitanowie: Oborski, w stopniu majora; Niewodowski, Wydorowski, Inez-de-Leon, Malski, Wrześniewski, Bartoszewicki, Tym i Rzeszotarski; porucznicy: Jaworski, Białoskorski, Remiszewski, Gałęcki, Grzybowski, Majewski, Nizowski, Sieniakiwicz, Cywiński, Nieprski, i Dąbrowski; podporucznicy: Chimonowski, w stopniu porucznika, Wyszyński, Bohdanowicz, Kontrymowicz, Grudziński, Brzoska, Kamiński, Gorecki, Skarbek, Dąbrowski, Jurgaszko i Biernacki.

Ukazy cesarskie do rząd. senatu. 31. sierp. :
Znajdując potrzebę pomnożyć środki kształcenia biegłych lekarzy w cesarstwie naszym, uznaliśmy za przyzwoitą ustanowić w Wilnie oddzielną medyko-chirurgiczną akademię, i liczbę uczących się na koszcie skarbowym w instytucie medycznym byłego uniwersytetu wileńskiego podnieść do 200. Zatwierdziwszy ustawę i etat tej akademii, sporządzone przez ministra spraw wewnętrznych a rozważane w radzie państwa, i przesyłając je rządzącemu senatowi dla przeprowadzenia do skutku, rozkazujemy: 1) zamknąć znajdujący się dotąd w Wilnie instytut skarbowy medyczny, przenieść zeń uczniów do zakładającej się tam teraz akademii medyko-chirurgicznej, zaś sumę 22,240 rubli 75 kopiejek srebrem, na utrzymanie tego instytutu, etatem 15. listopada 1820 roku przeznaczoną i ze skarbu państwa wypłacaną, użyć na utrzymanie medyko-chirurgicznej akademii wileńskiej. 2.) Niewystarczającą zaś ilość dla uzupełnienia przeznaczonej teraz zatwierdzonym etatem oddzielić z funduszów edukacyjnych. 3) Oddający się, w liczbie innych gmachów, pod władzę medyko-chirurgicznej akademii, były kościół uniwersytecki, utrzymywać z dochodów pojezuickich, na takichże zasadach, jak i inne kościoły pojezuickie.*

18. września b. r. Prezydent komisji ustanowionej na rozbiór spraw radziwiłłowskich, Franciszek Wereszczaka, na własną prośbę, z powodu słabości zdrowia, otrzymuje uwolnienie od tego urzędu.

W dodatku do Kuryjera Litewskiego czytamy następne ogłoszenie prokuratoryi radziwiłłowskiej.

»Ponieważ termin 15. paźdz. na rozpoczęcie układów z jww. ww. zastawnymi wierzycielami masy radziwiłłowskiej przeznaczony, jest niedaleki, prokuratoryja dla wiadomości osób in-teresowanych oznajmuje: że upoważniona zo-

stała do wchodzenia w układy na następnych zasadach:

1) Za sumę zastawną właściciel odbierze odpowiedni szacunek z dóbr ocenionych podług zasad najwyższej utwierdzonej tabelli szacunkowej 1810 roku.

2) Jeżeliby którykolwiek z kredytorów zastawnych posiadał jeszcze dług rękodajny, obligowy, takowy razem z zastawnym w kapitale i procentach będzie opłaconym; prawo to jednak nie może służyć zastawnikom, którzy cudze nabyli obligi, ani kredytorom obligowym, co cudze ponabywali zastawy.

3) Wszelkie długi, tak zastawne jak ręczne, wyżej wyszczególnione, przepisami formalnemi prawa obciążone i żadnej już kwestyi nieulegające, będą przyjmowane do likwidacyi. — Ponieważ jednak wielu zastawników są razem dłużnikami masy, dla tego summy zastawne i obligowe, nawet prawdziwe, potąd opłacone nie będą, póki i pierwszy właściciel i wlewkonabywca jeżeli jest, zupełny i ostateczny nie zrobią z masą rachunek, lub nie zyskają dekretu komisji radziwiłłowskiej ostatecznie oznaczającego ich należności.

4) Zostawia się kredytorom prawo wyboru z tabelli dóbr przeznaczonych do sprzedaży, podług pierwszeństwa obrachunku, bez naruszenia wszelako porządku, który dla nie rozzerwania łączności majątków będzie ustanowiony.

5) Hrabiowie Wittgenstein dla przyspieszenia i ułatwienia układów oświadczają, że kredytorowie zastawni na mocy niniejszego postanowienia przystępujący do nabycia majątków za swą należność, wolni są od płacenia gotowizną dziesiątej części, ukazem 1818 roku na dług skarbowy zawarowanej, i hrabiowie Wittgenstein przyjmują na siebie zaspokojenie onej.

6) Obciążenie majątków, naznaczonych do sprzedaży długami funduszowemi, duchownemi albo bankowemi, nie może kredytorów wstrzymywać od ich nabycia, gdyż hrabiowie Wittgenstein biorą na siebie zaspokojenie tych ciężarów, gdyby takowe miały stawić jakąkolwiek do nabycia przeszkodę.

7) Ponieważ mogłoby zatrudniać układy i to, że nie zawsze w proporcji do summ zastawnych może nastąpić dogodny oddział majątków: dla tego mogą kredytorowie zastawni doliczać do summ swoich superatę albo gotowemi pieniędzmi, albo długami masy, nabytemi od kredytorów ręcznych z tym warunkiem: że summy, dla dopełnienia przedstawione, nie mogą przewyższać jednęj siodmiej części wartości dóbr, i że długi ręczne będą się przyjmować

z summ kapitałnych tylko, należność których ustanowiona będzie podług wyżej przepisanych prawideł.

8) Przy sprzedaży części dóbr z wielkiego obrębu, zachowany będzie wzgląd, aby pozostałych dóbr nie pozbawiać wygód gospodarskich. Lecz pod żadnym pretekstem nabywcy nie mogą excypować z obrębów majątków przeznaczonych do sprzedaży oderwane części ziemi, lasów, stawów it. p., chyba by dogodność przyległych majątków massy tego wymagała.

9) Ustanowione będą prawidła jeneralne do układów w formie, przecinającej nie tylko wszelką możność, ale i podobieństwo do jakichkolwiek na przyszłość pretensyj.

10) Kredytorowie zastawni, żądający układu, objaśniać mają prokuratorowi massy radziwiłłowskięj na piśmie swoje chęci z wyszczególnianiem należytości. Prokuratorja ze swojej strony w jak najkrótszym czasie obowiązana będzie okazać wzajemne massy z kredytorem stosunki, albo, gdyby to miało miejsce, bezzasadność jego pretensyi. Skoro po takowych objaśnieniach nastąpi zobopólne zgodzenie się na ostateczny obrachunek, takowy ma być zapisany własnoręcznie przez kredytora do księgi sznurowej i zakonnotowany przez prokuratorja. Poczem kredytor może przystąpić do wybrania z podanej tabelli majątku odpowiedniego jego likwidalnym należnościom, na który prawo wieczyste, podług ustanowionych prawideł będzie mu natychmiast wydanem.

11) Przy tém sporządzony będzie protokół, gdzie z wszelkiemi szczegółami zapisywane będą przyczyny, dla których rozpoczęty z kredytorem układ nie doszedł, aby mieć urzędowe usprawiedliwienie czynności prokuratorji.

12) Księga obrachunkowa nie będzie zamknięta i dla kredytorów ręcznych: zamiarem bowiem hrabiów Wittgenstein jest, gdy układy z kredytorami zastawniemi pomyślnie pójdą, na tychże samych zasadach domierzyć satysfakcyę ikredytorom ręcznym.

14) Układy na mocy niniejszego postanowienia trwać będą przez miesiący ośm. Jeżeli ten czas uplynie bezskutecznie, lub nie odpowieć oczekiwaniu, traktacyje zamknięte zostaną, i wszelkiego tytułu kredytorowie czekać będą satysfakcyi z wydziału sądowego majątków przez exdywizyją na mocy ukazu 7. lutego 1828 roku.

Dan w Wilnie dnia 18. września 1832.

Donosą ze Skulan, iż 7. września rzeka Prut wystąpiła nader znacznie z brzegów i zatopiła

nie tylko stojący pod pomienionem miasteczkiem dom kwarantanny, lecz wszystkie nawet wsi Księstwa Multańskiego nad tą rzeką leżące, z całym mieniem mieszkańców.

Hiszpanija.

Oto jest treść namienionego w przeszłym numerze dekretu amnestyi, wydanego pod d. 7. z. m. przez królową hiszpańską w jej charakterze jako zastępczyni swojego małżonka: »Ponieważ postanowiłam rozpocząć sprawowanie owych wysokich obowiązków, które mi mój nader drogi i wielce ukochany małżonek swoim monarchicznym wyrokiem z daty dnia wczorajszego poruczyć raczył, i ponieważ wraz życzę sobie szczęśliwy dzień urodzina mojej dostojnej najstarszej córki, infantki Donny Maryi Izabelli Ludwiki, oznaczyć rysem łaskawości, nadaję powszechną amnestyją wszystkim więzniom, osadzonym w więzieniach madyryckich, jakoteż wszystkim innym uwięzionym, znajdującym się w innych więzieniach królestwa, godnym tej łaski. Ponieważ chęć moja zgadzała się z chęcią króla, rozkazuję, aby w zastosowaniu tego wyroku łaski, miano na oku wszystkie wypadki i warunki, objęte król. wyrokiem z dnia 20. października 1830. Dan w St. Ildenfonso d. 7. października 1832. (Z podpisem królowej. Do Don Joseph de Cafranga.)«

W tym samym dniu wydany przez królową wyrok do otworzenia uniwersytetów, jest następującej osnowy: »Wielki i szlachetnie myślący naród, jak ten, który boską opatrność ojcowskięj pieczołowitości króla, mojego nader drogiego i wielce ukochanego małżonka powierzyła, jest godzieu najszczerzego życzenia, aby przyczynić się we wszystkiem do jego sławy i blasku. Myśl ta, zajmująca nieustannie jego serce od chwili jego na tron wstąpienia, znalazła zawady, niepodobne do opisania, aby nie wzbudzić dotkliwych wspomnień. Jedna z największych jest niewiadomość, która podobna zarazie, szczyła się tak nadzwyczajnie, iż za ledwie ktoś uszedł téjże. Z tego godnego oplakania źródła plynęły największe błędy, które burzą państwa i niszczą najsluszniejsze, najroztropniejsze, najrozumniejsze, najmędrsze i najdobroczynniejsze instytucyje. Z tego powstają owe niezgody, stronnictwa i wzgardliwe imiona stronnictw, obluda, pokrywająca larwą cnoty najhaniebniejsze zbrodnie, i oddająca imię dobra publicznego namiętnościom, które mu najwięcej szkodzą. Chcąc temu złemu stawić szranki nie do przekroczenia, i odnowić mi-

łość, okazywaną zawsze przez ten wspaniałomyślny naród ku swoim monarchom, szczególnie w tych dniach ostatnich, postanowiłam pomiędzy innemi środkami powszechnie używanymi, i na mocy udzielonej mi przez króla władzy wyrokami z dnia wczorajszego, podnieść znowu uniwersytety do tej świetności, która dawniej Hiszpaniją tak wstawiła, i rozkazuje, aby zaniechano prywatnej nauki, cierpianej i dozwolonej wśród koniecznych okoliczności; aby w d. 28. b. m. otworzono uniwersytety, i aby listy wpisów w d. 25. listopada, stosownie do zwyczajów, były zamknięte. Oznaczony termin nie może być pod żadnym pozorem przedłużony. Zwrócisz więc na to swoje uwagę i każesz to wykonać. (Z podpisem królowej.) Dan w St. Ildenfonso d. 7. października 1832. Do Don Joseph de Cafranga.

Z Vigo w Galicyi piszą pod d. 30. września: »Wczoraj wieczorem o godzinie 8mej zawięła do naszego portu eskadra Dom Miguela; dowodzi nią sześćdziesiątletni starzec, Joao Felix Ferreira de Cambos, i składa się z okrętu liniowego Joao VI. (o 80 działach i ma 778 ludzi osady), z fregaty Princesa Real (o 50 działach i 480 ludzi), dwóch korwet i dwóch brygów. Eskadra ta przyprowadziła zabrany statek brazylijski, lecz ze swojej strony utraciła statek parowy. Junta zdrowia przeznaczyła dla tej eskadry ośmiodniową kwarantannę. Po za wyspą widziano tuzią okrętów, zapewne flotę Dom Pedra, ścigającą flotę Miguelistów.«

Wielka Brytania i Irlandya.

W d. 12. października z południa o godzinie 26j odprawił król kapitułę (jónskiego) orderu S. Michała i S. Józego, i nadał panu Douglas godność kawalera tego orderu. Admiral sir Pultney Malcolm, który stosownie do statutów tego orderu, przy złożeniu naczelnego dowództwa nad flotą w morzu śródziemnym, odesłał ozdoby orderu wielkiego krzyża, został na nowo tym orderem udarzony. Późem miał lord Durham prywatne posłuchanie u króla, a wieczorem powrócił król do Windsoru.

Admirał Malcolm pracował w d. 15. z. m. z południa w admiralicyi, i nazajutrz wyjechał do Portsmouth.

Sun z d. 16. października mówi: »Wieść, rozszerszona przez Gazetę wieczorną, że flota angielska odebrała rozkaz odpłynąć na Skaldę, jest mylna. Flota otrzymała rozkaz, zebrać się w Spithead i być w gotowości do służby. Lecz powtarzamy, iż dotąd nie nadeszły żadne rozkazy, aby użyto przeciw Holandyi środków zmuszających.«

Gazety londyńskie z d. 16. października nie zawierają żadnych wiadomości z Portugalii.

Gazety londyńskie czynią uwagę, że wyprawa Dom Pedra liczy trzy okręty, które nosiły nazwisko: »Książę Wellington.«

Gazety angielskie donoszą ciągle o posyłce ludzi, koni i zapasów wojennych do Oporto; tak w d. 13. z. m. odpłynął statek parny z 300 młodymi ludźmi i mnóstwem materjałów wojennych do Oporto. Tegoż samego wieczora jeden okręt podniósł kotwicę z kołmi, a mały szoner z prochem i racami kongrewskimi.

Pułkownik Murat, który w pierwszych dniach października powrócił z Oporto do Londynu, chce, jak slychać, udać się na północ, i nie jest pewna, czyli przyjmie służbę w wojsku Dom Pedra. Mieszkanie jego w Londynie jest blisko mieszkania jego stryja, hr. Survilliers. Małżonka pułkownika znajduje się w Ameryce.

Francyja.

Marszałek Gerard, który w nocy z dnia 17. października od wojska północnego przybył do Paryża, miał w d. 18. konferencyją z ministrem wojny, który zaraz potem udał się do króla, gdzie zebrała się rada o godz. 2.

Moniteur zawiera postanowienie królewskie o odmianach zaszyłych w zakresie czynności niektórych ministerstw; treść jego jest następująca: Art. 1. Do ministerstwa handlu należeć będzie: przedstawianie osób na prefektów, podprefektów, jeneral. sekretarzy, radców prefektury, prezydentów miast, oraz członków rad departamentowych i powiatowych; zwołanie rad departamentowych i powiatowych, uskutecznienie praw tyczących się organizacji departamentowej i municypalnej; gwardya narodowa i inne interesa wojskowe, do których wchodzi władza cywilna. Art. 2. Do ministerstwa spraw wewnętrznych należą odąd interesa handlu księgarskiego i drukarnie. Art. 3. Również królewski instytut francuzki, muzeum historii naturalnej, kolegium Francyi, biblioteki publiczne, akademija i towarzystwa.

Dziennik *Constitutionnel* zawiera porównanie rozumowań gazet prowincyjnych względem nowego ministerjum, szczególnież z gazet miasta Rouen, Lille, Troyes i Sensles, zawierających najmocniejsze deklamacyje przeciw doktrynerom.

Moniteur zawiera obszerny okólnik ministra publicznego oświecenia do rektorów akademij. Minister żąda dokładnego objaśnienia o stanie nauk, we wszystkich szkołach miejscowych i względem ulepszeń tamże mających się przedsięwziąć. — W tej mierze rzecz w każdym

względnie należyte rozważona i wypracowana powinna poprzedzić projekt prawodawczy. Ponieważ jak ten okólnik wyraża, »nie powinna być żadna gmina bez szkół elementarnych, ani jeden departament bez szkoły normalnej, przeto nie powinno być także żadne miasto, liczące 7 do 8000 dusz, gdzieby nie było średniej szkoły, w którejby się kończyły nauki elementarne, i sięgały do tego punktu, od którego poczynają się uczone studia naszych kolegijów.«

Na rozkaz rządu drukowany będzie co miesiąc wyciąg z korespondencyi konsulów i przesłany zostanie przez ministerjum handlu izbom handlowym. Stan obcych jarmarków, widoki handlu na każdym z tych, i korzyści lub środki ostrożności mające się z tego wyciągnąć dla handlu francuzkiego, będą przedmiotem tego ogłoszenia. Równie każda odmiana wтарыfie celnej wszystkich narodów, jakoteż wszystkie nowe ustawy, mogące handel interesować, będą natychmiast przełożone i wiadomość o nich rozszerzona. Ministerjum handlu zamysła teraz zaprowadzić dziennik, w którym umieszczać będzie przesłane sobie pamiętniki, mogące być ważnemi dla handlu i przemysłu Francyi.

Na giełdzie paryzkiej mówiono o objaśnieniu zasad, które miało wyjść w Monitorze przed otwarciem izb, a w którym każde ministerstwo wyłoży swoje polityczne zdania. To wyznaczenie wiary miało być podpisane przez wszystkich członków gabinetu.

Pan Sebastiani nie tylko nie przyjął parostwa, lecz także ofiarowałj sobie posady w radzie ministrów bez portefeuille.

Sprawa deputowanego Berryer w Blois zdaje się być zawikłaną, w skutek ważnych reznau podpułkownika Tournier, jako świadka do Blois powołanego.

Izba parów jest teraz w sposobie następującym złożona: Parów, których przed ostatniem wyniesieniem ich na godność mianowano, jest 225; między temi jest trzech z mianowania pod d. 19. listopada 1831, którzy jeszcze nie byli przyjęci, mianowicie: hr. Drouot, marg. Bizemont i książę Moskwy. Dwóch nie mają jeszcze doradczego głosu, mianowicie: książę Richelieu i hr. Herwyn de Nevelle; 26 nie mają jeszcze potrzebnego wieku. Parów ostatniego mianowania, włącznie z panem Augustynem Perier, jest 63, zatem w ogóle 288.

Między nowo mianowanymi parami znajduje się 2 marszałków, 15 jenerałów poruczników, 2 jenerałów majorów, 1 były jenerałny inspektor, 2 wice-admirałów, ogółem 22 wojskowych; dalej 4 byłych ministrów stanu, 5 radzców

stanu, 4 byłych radzców stanu, 2 prefektów, 3 byłych prefektów, 1 mer paryzki, 19 członków rad departamentowych, ogółem 38 urzędników administracyjnych; 2 byłych członków zgromadzenia konstytucyjnego, 1 były senator, 1 były członek zgromadzenia prawodawczego, 3 deputowanych, 14 byłych deputowanych, ogółem 21 członków prawodawstwa; 3 członków sądu kasacyjnego, 2 członków sądów królewskich, 1 członek izby rachunkowej, ogółem 6 urzędników sprawiedliwości; 3 postów i 2 byłych posłów, ogółem 5 dyplomatyków; nakoniec 5 członków instytutu, 4 radzców uniwersytetu i 4 profesorów, ogółem 13 uczonych. Bankierów i kupców odprawiono z kwitkiem.

Journal du Commerce czyni uwagę, iż w liczbie nowych parów jest także kilku kandydatów, którzy się na ostatnich wyborach deputowanych nie utrzymali, jako to: pp. Allant, Caux, Felix Faure, Humblot-Conté, Labriffe, Montguyon, Thenard, Tripier, Villemain.

Dziennik *Journal du Commerce* czyni następujące uwagi nad mianowaniem nowych parów: Znajdujemy między nimi trzech urzędników dworu, a mianowicie: jenerała Athalin, adjutanta królewskiego, jenerała Baudrand, adjutanta następcy tronu, i pana Canonville, kawalera honorowego u dworu księżniczek. Oprócz tego widzimy na tej liście teścia obok zięcia, to jest: pp. Humblot-Conté i Thenard. Instytut reprezentowany jest w izbie przez pp. Villemain, Cousin, Sylvestre de Sacy, Thenard i Roussin. PP. Gautier i Berbis znani są z swego przywiązania do starszej linii Bourbonów. Również zajmowali zawsze miejsca strony prawej: pp. Dupleix de Mezy i Labriffe.

Izba parów składała się w czasie studniowych rządów Napoleona z 118 członków. Z tych wczoraj 8 napowrót godność parowską odzyskało. Wprzódj już weszło do izby 17 z nich za czasów restauracyi, a 15 przez dekret z d. 19. listopada 1831. Gdy 53 z nich umarło, więc dzisiaj pozostało tylko 15, którzy dostojenstwem tém na nowo zaszczycceni nie zostali, jako to: jenerałowie Bertrand, Clausel, Cambrone, Durosnel, hr. Fallot de Beaumont, były arcybiskup w Bourges, hr. Forbin-Janson, książę Gaeta, jenerał Delaborde, Lemarrois, marszałek Lobau, hr. Marmier, książę Padui, książę Rovigo, hr. Sieyes, hr. Thibaudeau.

Królestwo Obojęd Sycylii.

List z Neapolu z d. 2. paźdz. donosi, że w d. 10. września tak straszna panowała burza w części prowincyi Terra di Otranto, że prawie równała się najstraszniejszemu orkanowi Ame-

ryki. Wzięta kierunek ku stronie północno-wschodniej, i w szerokości 300 stóp wywarła swój skutek. Powyrywała całe lasy drzew oliwnych, niesła je w powietrzu, uszkodziła drzewa i wiele domów i wsie Otranto i Diso zamieniła w grózy. Szkody na polach wynoszą 300000 dukat.; szkody w mieszkaniach jeszcze nie obliczone; 6 osób zginęło w polu, 29 znalazło śmierć przy zwałeniu się domów w Otranto, 63 zostało ranionych, a wielu otrzymało kontuzyje. Strata ludzi byłaby większa, gdyby większa część mieszkańców pod ten czas nie znajdowała się była przy pracy w polu. Król posłał na wsparcie nieszczęśliwych 26400 fr.

Holandya.

Król jmc z przełożonych sobie trzech kandydatów mianował p. Collot d'Escury prezydentem drugiej izby stanów jeneralnych na terazniejsze posiedzenie.

Wiadomość o ostatnich uchwałach londyńskich spowodowała towarzystwo asekuracyjne w Rotterdamie, nie podpisywać więcej zabezpieczeń na czas niebezpieczeństwa wojny.

Dziennik *Harlemsche Courant* czyni uwagę, że wyprawie na Skaldę, zapowiedzianej w gazetach angielskich, terazniejsze jesienne powietrze i burze podczas porównania dnia z nocą nie są sprzyjające.

W Herzogenbusch zamówiono już kwatery dla sztabu jeneralnego głównej kwatery. Nie wiadomo jeszcze, kiedy też będzie z Tilburga przeniesiona. Ponawiane doniesienia o pomużaniu się wojsk na granicy belgijskiej i domysł o możliwości atakowania nas z tej strony, zdaje się, że dały powód do środków ostrożności. Wielki park odwodowy przeniesiono z Gertruidenburga do Oss, zapewne dla powodzi, które tamże nastąpiły. Mówią także o zalaniu wodą części kraju między Breda a Bergen-op-Zoom. Nieustannie pracują około wałów pod Terheide.

Belgijum.

Król, jak słyhać, wyjedzie niebawem do głównej kwatery w Lowanijum. Część służby królewskiej już się tam udała,

Dz. *Union* donosi, że obóz pod Diest ma być zwinęty, i że 20,000 ludzi tamże stojących miało otrzymać rozkaz ruszyć ku granicy.

Gazety bruxelskie z dnia 15. października donoszą: Główna kwatery naszego wojska ma być jutro do Lowanijum przeniesiona. W tej chwili trudnią się budową mostu dla wojska pod

Wahlem. Kilka batalijonów odwodowych ma się połączyć z batalijonami wojennymi.

Podług listu z Brnxelli, rozkaz do przeniesienia głównej kwatery belgijskiej do Lowanijum dany został w skutek odebranej Depeszy od marszałków Soult i Gerard. Król Leopold zamysłał udać się w dniu 17. października do Lowanijum i tegoż dnia odprawić przegląd dywizji jenerała Hurel pod Diest; zaraz po przeglądzie ma być obóz zwinęty i wojsko udać się ma ku Maestricht. Inne dywizyje ruszyć mają równocześnie w tym samym kierunku.

Jak słyhać, nadszedł tu już 70ty protokół, namieniony przez pisma holenderskie.

Gazety bruxelskie donoszą pod d. 16. października: Instalacyja sądu kasacyjnego nastąpiła w dniu 15. Nie było żadnego adwokata. Tak więc urzeczywiściła się niechęć, z jaką publiczność przyjęła dzieło pana Raikem. O godzinie 1szej zaprowadzono appellacyja i trybunał pierwszej instancyi; na tej uroczystości znajdowali się prawie wszyscy adwokaci bruxelscy. Na placu przed pałacem sprawiedliwości stał batalijon, ponieważ się wrzawy obawiano.

Turcyja.

Niebawem po zajęciu Jeruzolimy wydał Ibrahim pasza następujący firman: »Jeruzolima obejmuje świątynie i pomniki dawnych czasów, które Chrześcijanie i Żydzi z najodleglejszych krajów zwiedzać zwykli. Lecz ci liczni pielgrzymowie mieli przyczyny żalać się na niezmiernie podatki, których się od nich po drodze domagano. Ponieważ zależy mi na tém, położyć koniec tak oczęwistym nadużyciom, rozkazuję wszystkim Muzułmanom paszalikowi Saide, jakoteż obwodów Jeruzolimy, Tripolis i wszystkich prowincyj morza śródziemnego, aby na wszystkich drogach i na wszystkich miejscach wszystkie takiego rodzaju daniiny bez różnicy znieśli. Rozkazuję oraz, aby księża chrześcijańscy, należący do kościołów, w których czytana bywa ewangelija, i sprawujący obrzędy swojej religii, nie byli więcej zmuszani do opłaty dowolnych należytości, które na nich dotąd nakładano.«

WIDOWISKA we LWOWIE.

Teatr niemiecki. — Dziś, *Zampa*, oder: *Die Marmorbraut*, wielka czarodziejska opera w 3ch aktach.

Jutro: *Das war ich*, komedyja w 1 akcie i piosy buchuromowej.

(Do tego Nru. Gazety dołączony jest Nr. 44. Rzeczności.)